

Ragnar Alvfors:

Erik Gustaf Eriksson - Vals från Kramnäs m fl låtar

Erik Gustaf föddes 1853 i en av gårdarna Baggetorp i Mellösa. Han gifte sig 1876 med Fredrica Wilhelmina Persdotter född 1856 vid Skogstorp och de var brukare av Erik Gustafs barndomshem Baggetorp.

Hans far Eric Jonsson i Baggetorp levde mellan åren 1816 och 1920 och nådde den för tiden ovanligt höga åldern 104 år.

Erik Gustafs mor hette Johanna Charlotta Andersdotter från Ekeby i Dunker. Hon föddes 1823, kom till Baggetorp som piga 1841, gifte sig med sonen Eric 1842 och levde till 1864.

Erik Gustafs äldsta syskon Sofia Josefina – kallad Fina - född 1850 och död 1929 gifte sig 1873 med sonen Lars Johan Persson vid Hjälmskyl i Mellösa, där de bosatte sig, men omkring 1880 flyttade hon med familjen tillbaka till sitt barndomshem Baggetorp.

Samtidigt som hon återvänder till Baggetorp flyttar hennes yngre bror Erik Gustaf med familj från Baggetorp till Hjälmskyl som de tog på arrende.

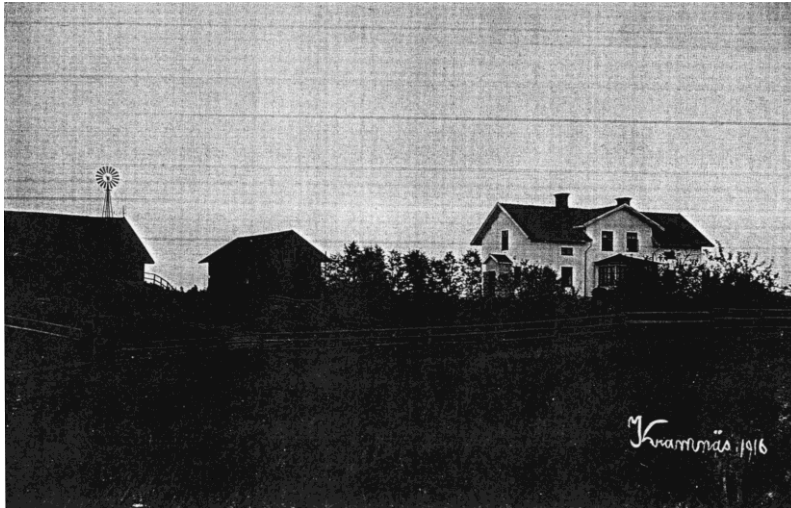
I boken Mellösa i Sörmland finns bland bilderna mellan sidorna 112 -113 en familjebild från Hjälmskyl där Erik Gustaf Eriksson är omgiven av sin familj.

Familjefoto från Hjälmskyl på 1910-talet. Erik Gustaf Eriksson, 1853—1915, och Fredrika Vilhelmina, 1856—1914, i kretsen av sin stora barnaskara. Fr.v. Ingeborg, senare gift med Hjalmar Persson, Ramsbäck, Elisabeth, Johan, Emma, Adolf, Anna och Ida, senare gifta med bröderna Hjalmar och Joel Nilsson, Gunnar, senare gift med Anna i Tallsätter, Emil, Elsa och Arvid.

(ur Mellösaboken)

Året 1901 köper Erik Gustaf gården Kramnäs i Mellösa, som ligger vid sjön Nedingen. Säljare är sterbhuset efter Johan Erik Andersson - född i Flenmo – som avlidit 1899. Sterbhuset består av fem barn varav ett var "den sjungandes människan" Josefina Andersson i Flenmo, ett annan var min farmor Anna Mathilda som tidigare gift sig med sonen i närmaste granngården Thorsäng som är mitt barndomshem. Gården avstyckades från Kramnäs by omkr 1700.

Köpesumman för Kramnäs var 23.500 kr. Erik Gustaf sålde gården vidare redan 14/3 1904 till ägaren av Yxtaholm, generalkonsul Ernst Philipson för 31.000 kr. Vi får förmoda att det var under dessa år som Vals från Kramnäs skrevs ned.

När familjen Eriksson lämnar Kramnäs 1904 flyttar de först till gården Löve i Sköldinge nära den nordvästra delen av sjön Veckeln och därefter till Tegnebol i Björkvik. Erik Gustaf avled 1915.

På familjebilden från Hjälmskyl finns bl a döttrarna Ingeborg och Elisabet samt sönerna Emil och Gunnar. Genom kontakter med två av Erik Gustafs barnbarn har jag fått följande uppgifter:

Ingeborg gifte sig med Hjalmar Persson i Ramsbäck i Mellösa. Deras son Gunnar Wibard boende i Stockholm har jag träffat och av honom har jag fått ett notblad på låten "Ett litet troll, Polka av Ericson". Gunnar spelar dragspel. Han känner inte till Vals från Kramnäs men däremot att morfadern gjort en låt som han kallade Tegnebolslåten.

Elisabet var en skicklig amatörpianist.

Emil bodde på sin tid vid Stavberga i Mellösa och flyttade sedan till Davidsnäs 1:9 i Mellösa. Emil spelade fiol och dragspel. Jag minns att Emil och hans son Sven kom till mitt barndomshem Thorsäng i början av 1930-talet och köpte en fiol som min far Einar Pettersson hade byggt. Sonen Sven skulle ha fiolen men han övergick senare till att spela dragspel. Min far byggde totalt tre fioler och dess lock var gjorda av ett stycke gran som ursprungligen hade varit en fast bänk i boningshuset vid Thorsäng och bänken hade troligen satts in där på 1750-talet när huset byggdes.

Gunnar gifte sig med vackra Anna från Tallsäter i Mellösa. De bosatte sig på gården Finnstatorp i Årdala. Senare i livet när Gunnar blivit änkeman flyttade han till gården Kinger i Vansö. Sonen Evert Eriksson boende i Stockholm som jag har träffat minns också att farfadern har skrivit Tegnebolslåten.

Som en epilög till denna släkthistoria om Erik Gustaf Eriksson och några av hans närmaste vill jag berätta att jag förutom den ovannämnda kopian av notbladet på *Ett litet troll* även lyckats få tag i ett notblad i original där Erik Gustaf själv tecknat ned följande fem låtar:

Tegnebolslåten

Tegnebols blåbandsmarsch

Björkviks blåbandsmarsch

Bröllopsmarsch

Sköldingemarschen

Efter sammanträffandet med de två barnbarnen till Erik Gustaf fick jag kontakt med sambon till den ovannämnde sedan många år bortgångne Sven - sonson till Erik Gustaf - som enligt uppgift skulle kunna ha några noter. Det visade sig dock att hon för något år sedan hade lämnat ett notblad till en för henne okänd spelman i Katrineholm.

Hon lovade mig att försöka spåra honom och det visade sig vara Hans Mark från Vingåker.

Han har nu tagit kopia av noterna och återlämnat det till "spåraren" i Katrineholm.

Jag har nu fått notbladet i original och överlämnar det härmed till Södermanlands Spelmansförbund. "Spåraren" i Katrineholm vet att det var min avsikt. På min fråga om hon vet något om blyertsanteckningen under Sköldingemarschen blev svaret "nej". Min kommentar är att "Komp. Emil Eriksson" kan syfta på Erik Gustafs son Emil. Jag har vidare konstaterat att handl. Nils Anderssons farfars far ägde gården Tegnebol till 1887 när det hölls auktion där.

Jag bifogar även en kopia av *Ett litet troll*.

Det gläder mig mycket att Vals från Kramnäs fått en renässans.

Jag vet inte om någon av de ovannämnda sex låtarna spelas idag, men om så inte är fallet kanske även någon av dem kan få ett nytt liv.

Ragnar Alvfors
Hagagatan 15 B
113 47 Stockholm

Tel 08-34 41 28, 0158-10 431

2001-04-19

215 Vals

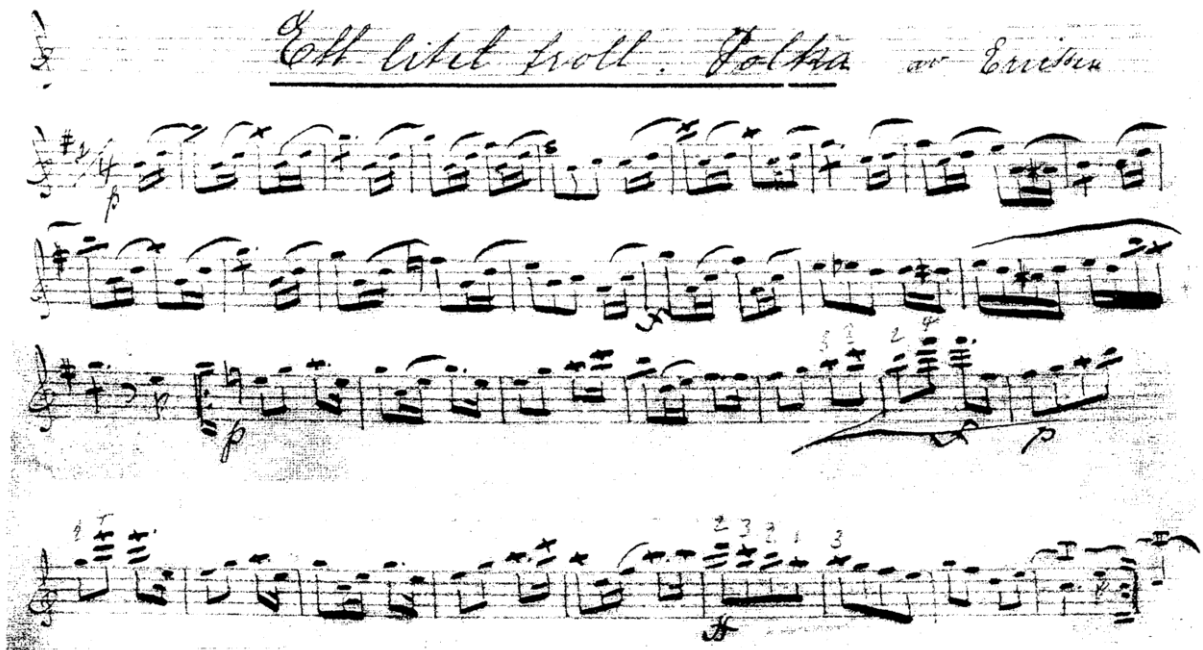
Vals från Kramnäs
Mellösa sn, Sörmland

Efter Gustaf Eriksson i Kramnäs, Mellösa.

Eriksson var lantbrukare och en duktig spelman med stor repertoar. Han dog i Björkvik omkring 1918, cirka sjuttiofem år gammal.

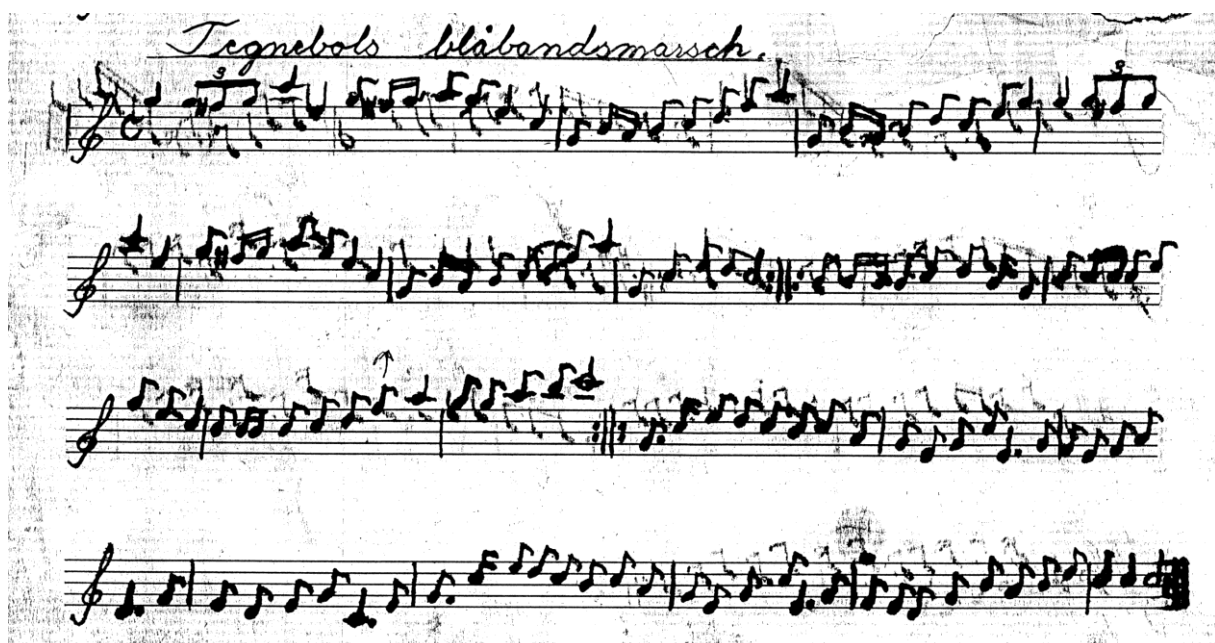
(ur Olof Anderssons avskrifter)

Tegnebolslåten.

Tegnebol's blåbandsmarsch.

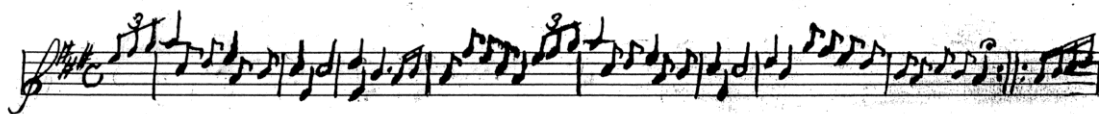
Björkviks blåbandsmarsch.

Bröllopsmarsch.

Sköldingemarschen.

Komp. Emil Eriksson

Handl. Nils Andersson 81 år Tel. 0150-30002